

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei
Kereskedelmi és Iparkamara

**A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
2012. évi munkaterve és költségvetési terve**

Előterjesztő:

Bihall Tamás elnök
Dudás Tiborné titkár

Miskolc, 2012. március 22.

A 2012. év a kamara és a megye gazdaságában rendkívül fontos, de nehéz év is lesz, mivel több olyan feladattal kell megbirkóznunk, amelyben folyamatosan kell kiépíteni a megoldásokat és működtetni a meglévő rendszereket.

A gazdasági kamarákról szóló törvény módosítása 2012. január 1-jétől megteremti annak a jogszabályi hátterét, hogy - az önkéntes tagságon alapuló kamarai rendszer megtartása mellett - a gazdálkodó szervezetek kötelezően regisztrálják magukat a kamaráknál. Álláspontunk szerint, jelentős előrelépés történt a gazdaság megszervezése érdekében. A módosítás az elmúlt időszakban megkezdett folyamat továbbvitelét jelenti, amelynek keretében a kamarák gazdaságszervezési feladatokat kaptak az államtól, elsősorban a szakképzés és az építőipar területén.

A kötelező regisztráció nagymértékben hozzájárul a kamarai feladatok hatékonyabb ellátásához, továbbá a létrejövő adatbázis segítségével részletes és naprakész információ nyerhető a gazdálkodó szervezetekről, mely megkönnyíti a gazdasági folyamatok elemzését, és így irányt mutat a gazdasági fejlődéshez. A nyilvántartás elősegítené az üzleti forgalom biztonságát mind a vállalkozások egymás közti, mind a fogyasztók és a vállalkozások közötti szerződéses kapcsolatokban.

A kamara feladatait is alapjaiban átstrukturálják a 2011-ben megalkotott jogszabályok, amelyek a gazdaság fejlesztését, elsősorban a kis- és középvállalkozói réteg megerősítését hivatottak szolgálni, különös tekintettel a közbeszerzési törvényre. Jelentős változások indultak el a közigazgatásban, az igazságszolgáltatásban. Az önkormányzati együttműködések során szorgalmazzuk, hogy a testületek a lokálpatrióta gazdaságpolitika megvalósítását tűzzék ki célul. A kormányzat felé azt kell kommunikálnunk, hogy a kis- és középvállalkozások kapjanak segítséget az üzleti kapcsolatok, a finanszírozás, a hatósági ügyintézés terén.

A 2012. év a kamarai rendszer szempontjából is jelentős lesz, mivel - az önkéntes tagságon alapuló kamarai rendszer megtartása mellett - bevezetésre került a gazdálkodó szervezetek kötelező regisztrációja a kamaráknál. A kötelező regisztráció mellett feladatunk az önkéntes kamarai tagság irányába a szolgáltatások, tájékoztatások bővítése. Erősíteni kell a szolgáltató kamarai arculatot.

Kiemelkedő eseménye az idei évnek a kamarai választások lebonyolítása, mely a tisztújításig jelentős feladatokat ró a kamarákra.

2012. évi munkatervünket a kötelező regisztrációból fakadó adatbázisok hatékony kialakítása, az önkéntes kamarai tagság intenzív kiszolgálása, a megye gazdaságában a helyi vállalkozások részvételének megerősítése és a hatóságok preventív ellenőrzési gyakorlatának figyelemmel kísérése alkotja.

Gazdaságfejlesztés

Manapság bármely település gazdasági sikere azon múlik, hogy képes-e alkalmazkodni a dinamikusán változó helyi, országos és nemzetközi piacgazdasághoz. Az, hogy egy közösség képes-e növelni az életszínvonalát, tud-e új gazdasági lehetőségeket teremteni és legyőzni a szegénységet, azon múlik, mennyire képes átlátni a gazdaságfejlesztés folyamatait és mennyire képes hatékonyan fellépni a változó és egyre inkább versenyszellemű piacgazdaság kihívásaival szemben.

A sikeres magánvállalkozások, valamint az állami és a magánszektor produktív együttműködése jólétet teremt a helyi közösségek számára. A magánvállalkozások eredményes működéséhez ugyanakkor vállalkozóbarát környezetre van szükség, mely elősegíti a gazdaság felvirágoztatását. Az önkormányzatok lényeges szerepe abban van, hogy megfelelő környezetet teremtsenek az üzleti élet prosperálása és sikeressége érdekében. A helyi gazdaságfejlesztés - természeténél fogva - a vállalkozói szféra, a közösség és az önkormányzatok együttműködésén alapul.

Borsod-Abaúj-Zemplén megye vállalkozásainak döntő része hosszú évek óta küzd a fennmaradásért, a piacok megszerzéséért, a vállalkozás megerősítéséért. Kamaránk is számos kezdeményezéssel élt a gazdasági környezet javítása érdekében. Helyzetünk áttekintése, újabb javaslatok megfogalmazása érdekében, a tavalyi évben a kamara valamennyi osztályában megbeszéléseket, osztályüléseket tartottunk, hogy a személyes konzultáció tapasztalatait beépíthessük a munkánkba. A kamarai osztályértekezletek meggyőzték a kamarát arról, hogy a vállalkozások hajlandóak és készek a saját sorsukon változtatni, oly módon, hogy részt vesznek olyan szakmai fórumokon, ahol a múlt tapasztalatait, kreativitásukat kínálják fel annak érdekében hogy olyan tervek, célok szülessenek, amelyek végrehajtásában mindenki részt tud vállalni és azokat támogatni tudja. Ezért az ilyen jellegű megbeszéléseket ebben az évben is folytatni kívánjuk, mert a jelen gazdasági helyzetben csak a közös gondolkodás és a közösen kialakított megoldások vezethetnek a térség gazdasági fellendüléséhez felemelkedéséhez.

A kereskedelemfejlesztés területén meg kell vizsgálni a vállalkozások működési feltételeit, mivel a vállalkozások üzleti érdekei különbözőek. Gazdasági rangsort kell kialakítani, hogy mely vállalkozások fejlődése az, amely a megye szempontjából is meghatározó, és ehhez megfelelő szabályozó rendelkezéseket kell kapcsolni. Tudatos és igényes vásárlási szokások felé kell terelni a fogyasztókat, melyben a helyi termékeknek kell előnyt biztosítani, oly módon, hogy az intézmények látványosan jó példával járjanak el ezen a területen. A gazdasági kamaráknak nagy szerepük van a gazdaság fejlődésének és szerveződésének előmozdításában, a gazdasági tevékenységet folytatók általános, együttes érdekeinek érvényre juttatásában, az üzleti forgalom biztonságának és a piaci magatartás tisztességének megteremtésében és megőrzésében, valamint a gazdasággal összefüggő egyes közigazgatási

feladatok ellátásában. A piacszerzésnek, piackutatásnak és piacvédelemnek óriási szerepe van a megye gazdasági életében, ez vonatkozik úgy a belföldi, mint a külföldi piacokra.

A gazdasági élet szereplői számára az egyik legfontosabb, a vállalkozói szféra működésére legjelentősebb hatással bíró jogszabály a közbeszerzésekről szóló törvény. A kamarának, az önkormányzatnak és a megyei vállalkozásoknak is érdeke a helyi vállalkozások eredményes piaci szereplése. A jogszabályi lehetőségek keretén belül a BOKIK segíti tagjait a tendereken, közbeszerzési eljárásokon való részvételben. Több esetben lehetőséget biztosítottunk a helyi termékeknek, például az úgynevezett „Vedd és véd!” akció keretében, melyet ki kívánunk terjeszteni az önkormányzati működési területekre is, és évente kétszer – esetleg nagyobb városi rendezvényekhez kapcsolódóan – közösen meg kellene szerveznünk és rendeznünk, nemcsak Miskolcon, hanem a megye egyéb nagyvárosaiban is.

Világszerte az újratermelődő energia kiaknázására irányuló beruházások sínylették meg a legkevésbé a recessziós időszakot. Ez az ágazat továbbra is vonzza a tőkét, mivel a befektetők figyelme egyre inkább a fenntartható fejlődést kínáló üzletágak felé irányul. A megújuló energiaszektor lényege pedig éppen a fenntartható energiagazdálkodás. Magyarországon jelenleg a megtermelt energiamennyiség mindössze 6-7 százaléka származik megújuló forrásból. Így még van mit tennünk, különösen, ha azt is figyelembe vesszük, hogy az Európai Unióban 2020-ra átlagosan 20 százalékra növekszik majd az újratermelődő források aránya az energiatermelésben. A lényeg, hogy mindenütt a helyi adottságokhoz alkalmazkodjon az energiatermelés, mert akkor a zöldenergia előállítása és a hozzá kötődő egyéb beruházások - főleg a gyártási kapacitások helybe telepítése - jelentős mértékben segítheti egy-egy terület gazdasági fejlődését. A zöldenergia-ágazat igényli az energiatermelésre alkalmas növénytermesztést, így a mezőgazdaság mellett kihat az erdőgazdálkodásra is. A megújuló energiaágazat felvevőpiaca a gépipari termékeknek is. Emellett jelentős megrendelője a kutatás-fejlesztési műhelyeknek, vagyis összességében nagyszámú munkahely teremtésével jár, ha újabb és újabb környezetbarát energiatermelő egységek épülnek.

Az iparterületek fejlesztése, előkészítése során a BOKIK több ponton is kapcsolódhat a hasznosításhoz. Egyrészt az iparterületek kialakítására kiírandó közbeszerzési eljárás eredményessége érdekében célszerű a kiírást a kamarán keresztül vállalkozó tagjainkkal megismertetni. Másrészt a terület előkészítéssel a BOKIK tagjai is bekapcsolódhatnak a tervezési, kivitelezési munkákba. Ezen kívül rendkívüli fontossággal bír a kamara közreműködése a területek kijánlásában, hasznosításában.

Szükségesnek tartjuk továbbá a Miskolchoz tartozó vagy Miskolc környéki és a megyében található többi ipari park közötti kommunikáció megerősítését, szoros együttműködés kialakítását annak érdekében, hogy a megyében megjelenő befektetők komplexebb

kiszolgálásban részesüljenek. További fontos szempont itt az is, hogy ha a befektető részére felajánlott iparterület valamilyen oknál fogva nem megfelelő számára, ne engedjük elmenni, hanem próbáljunk meg először a megyében keresni számára más lehetőségeket. Úgy véljük, hogy az ipari parkok összefogásával kamaránk ezen a területen hathatós segítséget tudna nyújtani mind a befektetők, mind az ipari parkok számára.

A korábban elfogadott gazdaságfejlesztési stratégia megvalósítása a további húzóágazatok vállalati fejlesztéseinek generálását, az innovatív együttműködések kezdeményezését igényli, ennek érdekében szakmai csoportokban számos programot, közös gondolkodást, a felek összehozását tervezzük, bevonva az egyetemek és kutatóintézetek szakembereit is. Célunk, hogy a vállalati érdekeket megjelenítő fejlesztések úgy szerveződjenek, hogy egymáshoz kapcsolódva, beszállítói vagy kiegészítő tevékenységként egymást erősítsék. Fontos, hogy e gazdaság szervező munkában a helyi önkormányzatokkal, kistérségi szervezetekkel is együtt dolgozzunk, hiszen a fejlesztéseknek szervesen kell erősíteni a kisebb térségek gazdaságát.

A foglalkoztatás bővítése megyénkben kiemelt jelentőségű. A munkaügyi központokkal, önkormányzatokkal együtt igyekszünk közvetíteni a vállalkozásokhoz a foglalkoztatási támogatásokat, szakképzési felméréseink kapcsán nemcsak a pályaválasztást segítjük, hanem a munkahelyeket jelentő szakmákra való átképzést, felnőttképzést is. Ezen a téren is szoros kapcsolatban leszünk a megyében működő TISZK-ekkel.

A vállalkozások fejlesztéséhez, napi működéséhez tartós és biztonságos finanszírozás szükséges. Az Új Széchenyi Terv pályázatainak információs pontjait valamennyi kamarai irodánkban kialakítottuk. Ehhez munkatársaink a MAG Zrt. által szervezett képzésen vettek részt. A pályázatokhoz is kapcsolódóan, a Széchenyi Kártya program újabb termékei jelennek meg folyamatosan, amelynek közvetítése, regisztrálása bővíti eddigi tevékenységünket. A megnyíló források mellett a hagyományos banki hitelekre is folyamatos igény van. A kereskedelmi bankokkal együttműködve, egyéb banki termékeiket is megismerve, azokat szükség és lehetőség szerint a vállalkozások felé közvetítjük.

A lokálpatrióta gazdaságpolitikának, a helyi termékek preferálásának a vállalkozói körben is egyre több jele van, ezt az igényt szakmai szempontból szűrt listák készítésével, bővítésével, megjelentetésével segítjük.

Nemzetközi kapcsolatok

A belföldi piacokon túl a nemzetközi lehetőségeket is fel kell kutatnunk. Borsod-Abaúj-Zemplén megye súlyos gazdasági helyzetét figyelembe véve, az elsődleges cél olyan külgazdasági tevékenység tervezése és végrehajtása, amely a megyében a gazdaság- és kereskedelemfejlesztési tevékenységet elősegíti és támogatja, a cégeknek és vállalkozásoknak segítséget nyújt a válság okozta károk enyhítésében vagy kompenzálásában, illetve új munkahelyek teremtésében, ezáltal a foglalkoztatottság növelésében.

A külgazdasági területen folyó tevékenység megtervezésénél figyelembe kell venni a megye területén működő cégek igényeit, mely jelen esetben nagymértékben egybeesik a kormányzat által preferált területi együttműködési elképzelésekkel, nevezetesen, hogy a Kárpát-medencén belül illetve annak környezetében (Szlovákia, Lengyelország, Románia, Ukrajna, Csehország), valamint a hatalmas lehetőséggel bíró orosz piacon erősítsük pozícióinkat. Természetesen a tervezésnél nem hagyhatók figyelmen kívül a hagyományos export- és importpiacaink, mint Németország, Ausztria, Olaszország és Franciaország sem, valamint az egyre nagyobb jelentőséggel bíró távol-keleti piacok, mint Kína, India, Japán és Dél-Korea sem.

Nemzetközi pályázataink is sok segítséget nyújtanak a szlovákiai, ukrainai és romániai üzleti kapcsolatok bővítésére, több rendezvény kerül megtartásra Romániában, Ukrajnában és Szlovákiában. Ugyanakkor tervezünk ukrán üzleti utakat, lengyel-magyar üzletember találkozót is. A Kárpáti Kamarák Szövetsége ezt a kárpát-medencei gazdasági közösséget tudja bővíteni, amely a hamarosan EU-programmá váló Duna-stratégia része is.

Hagyományos európai partnereinknél (Németország, Ausztria, Olaszország, Franciaország) a gazdasági válság átrendezte a beszállítói köröket, itt újabb piaci rések megtalálása a cél, piacfeltáró üzleti utak és kamarai látogatások szervezésének segítségével (München, Wiesbaden, Aschaffenburg, Bécs, Linz).

Tovább működtetjük a 2006-ban indult Külkereskedők Klubját, továbbá beszállítói napokat szervezünk a kamarai és klaszter tagság számára, új üzleti, kereskedelmi és kooperációs lehetőségek felkutatása céljából.

A gazdasági folyamatok alakulását folyamatos elemző munkával nyomon követjük, ennek eredményeit jelezve, javaslatokat dolgozunk ki új feladatokra. A megye és a nagyobb városok önkormányzataival együttműködve, segítséget nyújtunk a befektetők szervezésére, a nemzetközi bemutatkozásra irányuló programokhoz.

Szakképzési rendszer átalakítása

Az önkéntes tagságú kamarai rendszer legjelentősebb közjogi feladata a szakképzés. A 2011. decemberében elfogadott új szakképzési törvény tovább erősíti a kamara szakképzési feladatait, melyek megvalósítása a 2012-es évben következik be. A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara szakmai irányítása és koordinációja mellett magas színvonalon kell megoldanunk kibővült feladatainkat.

A teljes Országos Képzési Jegyzék (OKJ) átdolgozása a gazdaság igényeinek megfelelően, az átadott 124 szakma gondozása, a tananyagok fejlesztése, átalakítása, a szakmai és vizsgakövetelmények, szintvizsga-követelmények kidolgozása országos koordinációban, szakértőink bevonásával történik. A megszülető anyagok széles körű véleményeztetése, a vélemények visszacsatolása; az új szakképzési rendszer bevezetésében a TISZK-ekkel, a szakképző intézményekkel való együttműködés a megyei kamara feladata.

A foglalkoztatás növelését szolgálja a kamarai fejlesztésű, három éves szakiskolai képzés bevezetése, mely a gazdaság egyre nagyobb mértékű részvételét teszi szükségessé. Általánossá válik a duális (vállalati) képzés, melyhez komoly szervező munkát kell kifejtenuk annak érdekében, hogy a jelenleginél jóval több gyakorlati képzőhely jöjjön létre.

A tanulószereződéses tanácsadói tevékenység az új szakképzési törvény szerint kibővül az együttműködési megállapodásokkal, pályaorientációval kapcsolatos tanácsadási feladatokkal, valamint a gyakorlati képzést végző gazdálkodó szervezetek nyilvántartásával.

A 124 kamarai gondozásba került szakképesítés a vizsgadelegálás szempontjából több vizsgálónök, egyéb szakképesítések esetén több vizsgabizottsági tag delegálását jelenti.

A 124 szakképesítés esetén a gyakorlati képzés minőségéről, tartalmáról a gyakorlati szintvizsga szervezése, lebonyolítása során kapunk képet. A bővülő feladatot a meglévő létszám hatékony szervezésével, átcsoportosításával valósítjuk meg.

A feladatbővülés érinti a Szakma Kiváló Tanulója Versenyt, az Országos Szakmai Tanulmányi Versenyt, amely egyrészt a helyi írásbeli elődöntők megszervezését jelenti, másrészt közel 400 általános iskolai, szakiskolai tanuló utaztatását a HUNGEXPO területén megrendezendő döntőre.

Az új szakképzési törvény szerint a kamarának elsősorban a gyakorlati képzőhelyek minősítésében, ellenőrzésében hatósági feladatot kell ellátnia. Ezt a folyamatot a Közigazgatási Eljárási Törvény, valamint a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara által központilag szabályozott eljárás alapján kell végezni. Ez a feladat a kamara szakképzési

munkatársai számára is új típusú folyamatot, feladatot jelent, melyre az év során kell felkészülni.

Országos koordináció mellett a kamara előkészíti és megvalósítja a regionális fejlesztési és képzési bizottság (RFKB), megyei fejlesztési és képzési bizottsággá (MFKB) alakítását. A Regionális Fejlesztési és Képzési Bizottság kamarai koordinátori munkáit továbbra is a mi kamaránk látja el. Legfontosabb feladatunk a munkaerő-piaci igények feltárása kérdőíves kutatással, mely alapján a képzési szerkezetet meghatározó „arány-irány” javaslatot tesz a bizottság számára. Cél a szakképzési szerkezet átalakítása, a gazdaság igényeihez való alkalmazkodás, de emellett fontos a jelzés a pályaválasztó fiatalok és szüleik részére. A sikeres pályaválasztás, a pályaaorientáció a feltétele a későbbi foglalkoztatásnak, a munkahelyek megtalálásának. A koordinátor ellátja a szakképzés-fejlesztési forrásokkal kapcsolatos pályáztatás regionális és megyei szinten jelentkező feladatait.

A vállalkozók és alkalmazottaik szakmai felkészülését erősíti a mesterképzés és mestervizsgáztatás, amelyhez ebben az évben talán anyagi segítség is elérhető lesz pályázatok révén.

A szakmai tudás megmérettetésének legnagyobb eseménye a Kézműves Kupa, amely a szépművészeti iparban az országban a legnagyobb rendezvénné vált. Emellett más szakmáknak is hasonló látványos bemutatkozást tervezünk.

Államigazgatás, önkormányzatiság

A magyar közigazgatási rendszer átalakítása már az elmúlt évben is megkezdődött, 2011. január 1-jétől megkezdtek munkájukat a kormányhivatalok. A hatályos jogszabályok rendezik az állam és az önkormányzatok közötti feladatmegosztást. A jövőben is számos feladat marad az önkormányzatoknál, azonban az állam az eddiginél nagyobb szerepet vállal az oktatásban, az egészségügyben, az államigazgatás és a katasztrófavédelem területén. A jelenlegi rendszerben önkormányzati hatáskörben marad a települések üzemeltetése, az óvoda és bölcsőde fenntartás, a szociális és kulturális feladatok pedig szintén az önkormányzatokhoz tartoznak. Várható, hogy az állam a nagyobb informatikai háttérrel gyorsabb kiszolgálást tud biztosítani.

A megyék szerepe alapvetően megváltozik; a jelenlegi intézményfenntartó szerepük teljesen megszűnik, a megyék a jövőben területfejlesztési és a területrendezési feladatokat látják el. Az iskolák helyzetét nem az önkormányzati törvény szabályozza, hanem a köznevelési törvény. A múlt év végén elfogadott új önkormányzati törvény új szakaszt nyit az önkormányzati rendszerben, mert egy teljesen új szemlélet és teljesen új feladatrendszer alapján kell a helyhatóságoknak a jövőben a feladataikat ellátni. 2013. január 1-jétől már valóban az új szellemben működik majd a magyar önkormányzati rendszer.

A kamaráknak ki kell alakítaniuk stratégiájukat az új közigazgatási rendszerrel való együttműködéshez. A hatósági feladatokat a kormányhivatalok látják el, a kormányhivatalok jelentős partnereivé válnak a kamaráknak, így az együttműködés szükségszerű a két szervezet között.

A kamarák ellátnak közfeladatokat, ilyen az elmúlt évben elindított építőipari regisztráció. Fontos cél, hogy a szürkegazdaság tisztulása megkezdődjön és építőipari tevékenységet csak az arra alkalmas, regisztrált vállalkozó végezhesen.

Fontos közjogi feladata a kamaráknak, hogy a Békéltető Testületek működése biztosított legyen, mivel egyre nagyobb számban fordulnak fogyasztók a testülethez.

A BOKIK 2012. évi költségvetési terve

A kamara 2012. évi költségvetési tervét a szokásos feladatok, az állami finanszírozású közfeladatok, az új elemként megjelenő kamarai regisztráció, valamint az elnyert pályázatok várható bevétele és költségigénye alapján állítottuk össze.

A 2012. évi bevételek nagyságát 320 815 Eft-ra tervezzük.

Az előző évihez képest csökken a tagdíjbevétel, amelynek két oka van. A gazdasági visszaesés miatt a vállalkozások árbevétele általában csökkent, így az ezzel arányos tagdíj is csökken. A várható tagdíj 60 MFt lenne, azonban levontuk belőle az önkéntes kamarai tagok 5 000 Ft-os kamarai hozzájárulását, így végeredményben 50 MFt-ot tervezünk.

A tavalyi szinthez hasonlóan várható az okmányhitelesítés és a Széchenyi Kártya, valamint a szolgáltatások bevétele.

A pályázatok esetében figyelembe vettük a 2011-ben kifizetett, elszámolt, de időben meg nem kapott támogatásokat, valamint a nyertes és folyamatban lévő pályázatok várható összegét.

A szakképzési feladatok finanszírozására éves szerződéssel rendelkezünk, így az abban foglaltak szerint 79 MFt-tal számolunk. Ugyanez vonatkozik a Békéltető Testület működésének finanszírozására is.

A kamarai hozzájárulás nettó bevételét (vagyis az MKIK-nak továbbított 10 %-kal csökkentett összegét) 81 000 Eft-ra becsüljük. (18 ezer vállalkozás regisztrációját feltételezve). A BOKIK Nonprofit Szolgáltató Kft. törlesztését 5 MFt-tal, a kamatbevételeket 3 MFt-tal tervezzük.

Kiadásainkat takarékosan, a feladatok költségigényének figyelembevételével 297 000 Eft-ra tervezzük.

Az idei hideg tél és az üzemanyagárak drasztikus emelkedése, valamint a regisztrációval kapcsolatos feladatok irodaszer igénye miatt, az anyag- és rezsiköltségeket magasabb értékre, 16 MFt-ra irányozzuk elő.

A kiküldetési költségek a pályázatokhoz tartozó utazásokat, a város és a megye új távol-keleti kapcsolataiból adódó külföldi utakat, valamint a piacfeltáró, elsősorban Közép-Európai országokat érintő utazásokat tartalmazzák.

A posta- és telefonköltségek részben a díjak emelkedése miatt nőnek, emellett a regisztrációs kötelezettségnek eleget nem tevő vállalkozások térítvényes felszólítása további jelentős költségekkel jár.

A további szolgáltatási jellegű költségek az előző évi szinten maradnak.

A személyi jellegű kiadások között a főállású dolgozók bére a létszámváltozás (elsősorban a szakképzés területén), valamint a kötelező bérkompenzáció végrehajtása miatt nőnek.

Az egyéb szolgáltatások és a ráfordítások a tavalyi szinten maradnak, a vissza nem igényelhető ÁFA részben a költségszerkezet, részben az ÁFA mértékének emelkedése miatt nő.

2012-ben 10 MFt értékben tervezünk beruházást, ami elsősorban informatikai fejlesztéseket, ügyfélszolgálati iroda átalakítását tartalmazza.